

Stenungsunds
kommun

Lokala rutinen vid oro för väntat barn

Typ av dokument Rutin	Beslutat av Ledningsgruppen	Beslutsdatum 2021-02-17	Diarienummer
Dokumentägare	Giltighetstid	Framtagen av IFO	Reviderad

Lokala rutinen för Stenungsunds kommun vid oro för väntat barn

Rutinen är utarbetade utifrån den Läns-gemensamma riktlinjen vid oro för väntat barn - Samverkan mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna i Västra Götaland, giltig från 2020-02-15 – 2023-12-31.

Arbetsgrupp vid framtagande av den lokala rutinen:

Marie Frisell Nilsson, socionom/socialsekreterare Mottagningsgruppen vid enheten för Barn och unga. Johanna Söderlund, socionom, Familjecentralen Hasselkärnan. Ulf Tolf, enhetschef vid enheten för Barn och Unga och Camilla Gunnarsson, enhetschef vid enheten för familjestöd.

Syfte

Syftet med rutinen är att säkerställa en fungerande kommunikation mellan region och kommun samt inom den egna myndigheten/organisationen vid oro för väntat barn.

Målgrupp

Målgruppen är oro för att det väntade barnet riskerar att fara illa under graviditeten eller efter födelsen. Oro för det väntade barnet kan exempelvis handla om den gravidas, partners/medförälders eller annan närståendes:

- substansbruk, missbruk eller fosterskadligt bruk av läkemedel eller alkohol
- psykisk ohälsa/sjukdom
- somatisk sjukdom
- kognitiv eller annan funktionsnedsättning
- sociala problem
- våld i nära relation eller hedersrelaterat våld
- levnadsförhållanden i övrigt

Definitioner

Med verksamheter inom regionen avses hälso- och sjukvårdens alla verksamheter som exempelvis; Barnmorskemottagningen (BMM) Barnavårdscentraler (BVC), Habiliteringen samt psykiatrisk och somatisk sjukvård.

Med verksamheter inom kommunen avses Individ och familjeomsorgens verksamheter exempelvis; Enheten för Barn och Unga, Enheten för stöd- och försörjning, Vuxenenheten, Enheten för familjestöd samt Enheten för familjehem/Familjerätt/Administration.

Rutin

Inom regionens verksamheter

När oro för väntat barn uppstår inom regionens verksamheter som exempelvis BMM eller i någon annan av hälso- och sjukvårdens verksamheter kontaktas Mottagningsgruppen på enheten för Barn och unga Tel: 0303-73 00 00. Överföringen av informationen sker skriftligt. Använd blankett "Information till socialtjänsten angående oro för väntat barn" (enligt 25 kap. 12 § OSL). Informera den gravida om att kontakt kommer att tas och motivera till samverkan till förmån för det väntade barnet.

Vid oro från BMM kontaktar BMM Mottagningsgruppen för Barn och Unga och kallar den gravida och eventuellt också dennes partner till samtal tillsammans med Mottagningsgruppen.

Vid oro från övrig hälso- och sjukvård kontaktas Mottagningsgruppen på enheten för Barn och Unga som i sin tur kontaktar BMM och sammankallar till samtal hos Mottagningsgruppen tillsammans med den gravida och dennes partner.

I samtalet informerar Mottagningsgruppen på enheten för Barn och Unga om stöd/hjälp som finns att få under och efter graviditeten. En kartläggning görs över den gravidas livssituation och eventuellt om det finns andra vård/stöd- kontakter som den gravida har eller önskar få inom region och kommun. Fråga den gravida om samtycke finns att ta kontakt med andra vård/stöd- kontakter för att initiera insatser till stöd och hjälp.

Alternativ 1, Den gravida kan ansöka om stöd och hjälp under graviditeten hos enheten för Barn och Unga. En utredning inleds då på enheten för Barn och Unga. Beslut tas om lämplig insats under graviditeten.

Alternativ 2, Den gravida önskar inte stöd från enheten för Barn och Unga under graviditeten.

Inom kommunens egna verksamheter

När oro för väntat barn uppstår inom kommunens egna verksamheter, exempelvis verksamheter inom Individ- och familjeomsorgen kontaktas Mottagningsgruppen på enheten för Barn och Unga Tel: 0303-73 00 00. Överföringen av information ska vara skriftlig. Använd blankett "Information till socialtjänsten angående oro för väntat barn (enligt 25 kap. 12 § OSL) . Informera den gravida om att kontakt kommer att tas och motivera till samverkan till förmån för det väntade barnet.

Mottagningsgruppen kontaktar BMM, den gravida och dennes partner samt eventuellt den som initierat kontakten och kallar till samtal hos Mottagningsgruppen på enheten för Barn och Unga.

I samtalet informerar Mottagningsgruppen på enheten för Barn och Unga om stöd/hjälp som finns att få under och efter graviditeten. En kartläggning görs över den gravidas livssituation och eventuellt om det finns andra vård/stöd- kontakter som den gravida har eller önskar få

inom region och kommun. Fråga den gravida om samtycke finns att ta kontakt med andra vård/stöd- kontakter för att initiera insatser till stöd och hjälp.

Alternativ 1, Den gravida kan ansöka om stöd och hjälp under graviditeten hos enheten för Barn och Unga. En utredning inleds då på enheten för Barn och Unga. Beslut tas om lämplig insats under graviditeten.

Alternativ 2, Den gravida önskar inte stöd från enheten för Barn och Unga under graviditeten.

Samtycke

Vid samtycke till att kontakt tas upprättas en SIP- samordnad individuell plan

Vid alternativ 1, är det enheten för Barn och Unga som sammankallar till ett SIP-möte.

Vid alternativ 2, är det BMM eller den som initierat oron som kallar till ett SIP-möte.

De som bjuds in till ett SIP-möte är den gravida och eventuellt dennes partner, BMM, Familjecentralen, BVC, eventuellt förlossningen samt de aktuella professionella aktörerna som finns för kvinnan inom region och kommun och som är viktiga för att kunna upprätta en SIP, tillsammans med en sammanhållen vårdkedja kring det väntade barnet där det tydligt framkommer vem som gör vad.

SIP följs upp kontinuerligt.

Ej samtycke

När den gravida inte samtycker till att kontakt tas

Det är viktigt att både hälso-och sjukvården och socialtjänsten först och främst pratar med den gravida och efterfrågar inställningen till att uppgiftslämnande sker. Om den gravida motsätter sig ett uppgiftslämnande är utgångspunkten att den gravidas vilja ska respekteras.

Om ett uppgiftslämnande krävs för att en nödvändig insats ska kunna ges som skydd för det väntade barnet, kan uppgifterna lämnas utan samtycke.

I 25 kap. 12§ tredje stycket och 26 kap. 9§ andra stycket i Offentlighets och sekretess lagen, OSL, anger att den part som har en oro för ett väntat barn kan utan hinder av sekretess lämna uppgifter om en gravid eller någon närstående, till en myndighet inom socialtjänsten eller myndighet inom hälso- och sjukvården, om uppgiften behöver lämnas för att en nödvändig insats till skydd för det väntande barnet ska kunna ges.

När samtycke saknas kan ett Samverkansmöte hållas

Den som initierat oron sammankallar till ett samverkansmöte med de aktuella professionella aktörerna som finns runt den gravida. Syftet är att planera och säkerställa en sammanhållen vårdkedja för det väntade barnet mellan BMM – Förlossningen – Familjecentralen – BVC – Mottagningsgruppen för Barn och Unga och andra aktuella samverkansparter inom kommun och region.

Informera den gravida om det som framkommit på samverkansmötet och motivera till samarbete till skydd för det väntade barnet.

Följ upp den sammanhållna vårdkedjan.

Vad kommunen kan göra om den gravida inte samtycker till en kontakt

Mottagningsgruppen på enheten för Barn och Unga

Barn och Unga informerar om och erbjuder stöd/hjälp under graviditeten. Förberedelser görs för att i samband med barnets födelse och om oro kvarstår inleda utredning enligt 11 kap. 1 § Socialtjänstlagen (SOL). Barn och Unga kan även behöva inleda utredning och göra en bedömning om den gravidas egen situation är sådan att det finns förutsättningar för omhändertagande enligt Lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU).

Vuxenenheten

Vuxenenheten kan ge stöd till den gravida gällande Våld i nära relationer, vid hedersrelaterat våld och vid Missbruk.

Vuxenenheten kan behöva inleda utredning på den gravida själv och göra en bedömning om det finns förutsättningar att omhänderta den gravida enligt Lag (1988:870) om vård av missbrukare (LVM).

LVM kan inte tillämpas enbart till skydd för det väntade barnet. I ett betänkande från socialutskottet (SOU 1981/82:22 s 16 16 ff) står det; ”det ofta måste anses föreligga en fara för att kvinnans egen psykiska hälsa kan skadas om hon genom att inte kunna hejda sitt missbruk själv blir orsak till att hennes barn föds med allvarliga och oåterkalleliga skador”.

Enheten för Stöd- och försörjning

Om den gravida saknar egen försörjning/bostad är det Stöd- och försörjning som kan behöva inleda utredning för att kunna ta ett beslut om insats.

Vad regionen kan göra om den gravida inte samtycker till en kontakt

Barnmorskegruppen (BMM)

BMM och verksamheter inom regionen kan planera för och säkerställa en sammanhållande vårdkedja mellan BMM, förlossningsavdelningen, BB, Neonatalvård och barnhälsovård (BVC) med flera, samt ge individualiserat stöd i föräldraskapet och synliggöra det väntade barnets behov

Vård kan ges till den gravida med fokus på det väntade barnet. Exempelvis specialistvård vid psykisk och somatisk sjukdom eller substansbruk, missbruk eller fosterskadligt bruk av läkemedel eller alkohol.

Bilagor:

Blankett "Information till socialtjänsten angående oro för väntat barn" (enligt 25 kap. 12 § OSL).

Schematisk bild över rutinen (kommer kompletteras med en bild inom kort)

Länkar:

www.vardsamverkan.se/samverkanteman/barn-och-unga/oro-for-vantat-barn

www.regionuppsala.se/suf-kunskapscentrum